

Skutki dla sektora finansów publicznych (pozytywne in plus; negatywne in minus)

ROK		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ZASIŁEK SOCJALNY	skutek zmian w zasadach naliczania i wypłacania zasiłku	-202 280 681	-529 699 925	-997 853 025	-1 461 093 298	-1 619 805 099	-1 786 653 821	-1 962 091 012	-2 146 595 191	-2 340 673 563	-2 544 863 843
	skutek dla bp	-202 280 681	-529 699 925	-997 853 025	-1 500 352 930	-1 659 064 731	-1 825 913 453	-2 001 350 644	-2 185 854 823	-2 379 933 195	-2 584 123 475
	skutek dla jst	0	0	0	39 259 632	39 259 632	39 259 632	39 259 632	39 259 632	39 259 632	39 259 632
DODATEK MOTYWACYJNY	finansowany z bp	-273 498 350	-331 844 665	-419 072 406	-512 747 414	-533 257 311	-554 587 603	-576 771 107	-599 841 951	-623 835 629	-648 789 055
SKŁADKI ZDROWOTNE	koszt finansowania składek (bp)	-19 085 879	-24 729 879	-30 723 084	-37 087 746	-43 847 650	-51 028 246	-58 656 786	-66 762 486	-75 376 702	-84 533 128
	wpływy do NFZ	19 085 879	24 729 879	30 723 084	37 087 746	43 847 650	51 028 246	58 656 786	66 762 486	75 376 702	84 533 128
SKŁADKI EMERYTALNE	koszt finansowanie składek (bp)	-23 567	-27 807	-32 217	-36 803	-41 572	-46 532	-51 691	-57 056	-62 635	-68 438
	wpływy do FUS	23 567	27 807	32 217	36 803	41 572	46 532	51 691	57 056	62 635	68 438
NIEWLICZANIE ZASIŁKU PIELEGNACYJNEGO	koszt wypłaty wyższego zasiłku (bp)	-112 467 075	-115 841 087	-119 316 320	-122 895 809	-126 582 684	-130 380 164	-134 291 569	-138 320 316	-142 469 926	-146 744 024
WYRÓWNANIE DEFICYTÓW DPS	bp	-328 937 696	-305 912 057	-284 498 213	-264 583 338	-246 062 504	-228 838 129	-212 819 460	-197 922 098	-184 067 551	-171 182 822
	wpływy do jst	328 937 696	305 912 057	284 498 213	264 583 338	246 062 504	228 838 129	212 819 460	197 922 098	184 067 551	171 182 822
KOSZTY ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW	koszty wypłaty wynagrodzeń (z dodatkiem 250 zł)	-17 313 600	-35 666 016	-55 103 995	-56 757 115	-58 459 828	-60 213 623	-62 020 032	-63 880 632	-65 797 051	-67 770 963
	w tym z budżetu państwa	-16 447 920	-33 882 715	-52 348 795	-53 919 259	-55 536 837	-57 202 942	-58 919 030	-60 686 601	-62 507 199	-64 382 415
	w tym z budżetów jst	-865 680	-1 783 301	-2 755 200	-2 837 856	-2 922 991	-3 010 681	-3 101 002	-3 194 032	-3 289 853	-3 388 548
	wpływy ze składek do NFZ	1 134 720	2 337 523	3 611 473	3 719 818	3 831 412	3 946 354	4 064 745	4 186 687	4 312 288	4 441 657
	wpływy do FUS	4 680 000	9 640 800	14 895 036	15 341 887	15 802 144	16 276 208	16 764 494	17 267 429	17 785 452	18 319 016
	wpływy z PIT	974 400	2 007 264	3 101 223	3 194 260	3 290 087	3 388 790	3 490 454	3 595 167	3 703 022	3 814 113
	bp	496 944	1 023 705	1 581 624	1 629 072	1 677 945	1 728 283	1 780 131	1 833 535	1 888 541	1 945 198
	jst	477 456	983 559	1 519 599	1 565 187	1 612 143	1 660 507	1 710 322	1 761 632	1 814 481	1 868 915
SKUTEK ŁĄCZNY		-598 770 586	-999 066 107	-1 569 738 013	-2 131 237 671	-2 315 181 278	-2 508 223 859	-2 710 854 027	-2 923 588 807	-3 146 975 408	-3 381 593 099

Dodatkowe informacje o kosztach funkcjonowania obecnego systemu pomocy społecznej

Wydatki na wszystkie świadczenia pomocy społecznej niezależnie od formy oraz źródła finansowania kształtują się rokrocznie na poziomie przekraczającym 4 mld zł. W 2013 r. łącznie na świadczenia pomocy społecznej przeznaczono 4.614 tys. zł, 56% tej kwoty stanowił udział budżetu państwa. Struktura wydatków wg źródła finansowania przedstawiona została w tabelicy 1. Środki te w formie zasiłków trafiły do blisko 2 mln osób. Najczęściej udzielano pomocy w formie zasiłków celowych ze środków własnych gmin, drugie miejsce zajmuje pomoc w formie posiłku, dotowana z budżetu państwa. Strukturę liczby beneficjentów objętych pomocą społeczną wg form pomocy pokazano w tabelicy 3. Zasiłki okresowe i stałe, których dotyczy ta regulacja znalazły się na trzecim i czwartym miejscu. W przypadku tych świadczeń, ich koszt w ostatnim roku wyniósł 1,9 mld zł, z czego 1 mld zł na zasiłki okresowe, natomiast 0,9 mld zł na zasiłki stałe. Pobyt w domach pomocy społecznej finansowany jest z budżetu państwa w przypadku osób przebywających na zasadach obowiązujących przed 2004 r. (wejściem w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) oraz z budżetów gmin w formie odpłatności gminy za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej (jako uzupełnienie do wkładu własnego mieszkańca oraz odpłatności wnoszonej przez członka rodziny). Dotychczasowe finansowanie domów pomocy społecznej przedstawiono w tabelicy 4.

Tablica 1. Struktura wydatków na świadczenia z pomocy społecznej

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013
WYDATKI OGÓŁEM		4 250 014 042	4 403 823 161	4 019 119 875	4 614 178 470
w tym z budżetu państwa	w zł	1 923 213 748	1 821 071 232	2 090 930 505	2 561 114 065
	w %	45%	41%	52%	56%
w tym:					
Zadania zlecone - ogółem		72 776 528	71 997 422	83 728 381	107 277 625
w tym:					
realizowane przez gminę		64 997 492	70 193 006	81 802 966	105 881 798
realizowane przez powiat		7 779 036	1 804 416	1 925 415	1 395 827
Zadania własne - ogółem		4 177 237 514	4 331 825 739	3 935 391 494	4 506 900 845
w tym:					
realizowane przez gminę		3 507 596 908	3 649 919 147	3 925 619 524	4 496 720 806
w tym dotowane z budżetu państwa		1 850 437 220	1 749 073 810	2 007 202 124	2 453 836 440
realizowane przez powiat		669 640 606	681 906 592	9 771 970	10 180 039

Tablica 2. Koszt zasiłków stałych i okresowych

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013
Zasiłki stałe	Liczba osób	189 113	192 643	197 767	207 034
	Liczba świadczeń	1 866 180	1 897 877	1 933 985	2 039 514
	Koszt świadczeń w zł	648 296 172	663 213 113	711 454 182	862 875 930
Zasiłki okresowe	Liczba osób	464 400	455 606	479 937	535 751
	Liczba świadczeń	2 439 078	2 463 582	2 569 318	3 012 867
	Koszt świadczeń w zł	636 858 352	643 474 670	727 349 990	1 007 046 458
OGÓŁEM KOSZT ŚWIADCZEŃ		1 285 154 524	1 306 687 783	1 438 804 172	1 869 922 388

Tablica 3. Struktura liczby beneficjentów objętych pomocą społeczną wg form pomocy

Formy pomocy	2010		2011		2012		2013	
Rzeczywista liczba osób	2 085 495	100,0%	2 017 690	100,0%	1 926 328	100,0%	1 987 589	100,0%
Zasiłki celowe	992 324	47,6%	947 200	46,9%	944 245	49,0%	963 209	48,5%
Posiłek	865 334	41,5%	845 368	41,9%	831 805	43,2%	856 311	43,1%
Zasiłki okresowe	464 400	22,3%	455 605	22,6%	479 937	24,9%	535 751	27,0%
Zasiłki stałe	189 113	9,1%	192 643	9,5%	197 767	10,3%	207 034	10,4%
Usługi opiekuńcze	89 298	4,3%	87 212	4,3%	85 545	4,4%	86 967	4,4%
Ubranie	10 170	0,5%	6 123	0,3%	6 889	0,4%	6 290	0,3%
Usamodzielnienie	24 000	1,2%	24 500	1,2%		0,0%	2 600	0,1%
Schronienie	14 151	0,7%	14 521	0,7%	15 648	0,8%	16 422	0,8%
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10 138	0,5%	10 577	0,5%	11 150	0,6%	11 609	0,6%
Integracja cudzoziemców	2 081	0,1%	452	0,0%	410	0,0%	284	0,01%

Tablica 4. Finansowanie domów pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej w mln zł (dotacja budżetu państwa)	1 009,0	976,1	965,6	930,0
Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej na starych zasadach	45 272	42 011	39 135	36 429
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej w mln zł	526,7	680,1	810,8	896,6
Liczba osób	32 750	37 464	40 642	43 464